

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyiltér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felölös szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 20 fillér.
Nyiltér sora . . . 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyiltéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Márczius 15.

A szabadság tavaszi fuvalmát érezzük ezen a napon lengedezni. A friss szellő fuallata olyan langy, olyan olvasztó hatású. Fölolvadnak tőle a jégkérgék, a hatalmas páncélok a folyamok hátán, fölenged a keményre fagyott föld téli bilincseiből; megmozdul a fűszál és a kis rügyecske a bokrok alján, minden érzi, hogy él, hogy a márcziusi szellő fuvalma neki életet és fejlődést jelent.

Az emberi társaság lelki életében is hasonló jelentősége van márczius 15-nek. Le lehetett nyügözni a szabad lelki életet, le lehetett bilineselni a gondolat nyilvánítását; el lehetett zárni a bátor szót: az igazság kimondását. Az abszolút hatalom ágyuival és szuronyderjével lehetett csendet és nyugalmat teremteni három nagy hatalmasság birodalmában, de ez a csend és nyugalom nem az életnek, hanem a halálnak csendje volt, olyan mint a fagyba-hóba burkolt, álomba merült föld, mint a jégpánczéllal bevont folyamok, a melyek csöndesek, nyugodtak, mint a halál, mert a külső erőszak fojtja vissza beléjük az élet szavát. De meddig tartott az ilyen hatalom és erő? Csak addig, ameddig a szent szövetség karja elért. Csak addig, ameddig az ágyugolyó hordott és a szuronyok hegye csillogott!

Nem volt semmi talaja a nép szívében, pedig a nép szívéből kell kisarjadnia minden hatalomnak, amely valóban az Isten kegyelméből való. A másik, amely erőszakkal nyilvánítja magát annak, elenyésszik azonnal, mibelyt nem győzi ágyuval és szuronyal a folytonos örködést.

Megszünteti az elnyomást maga a nép öntudatra ébredése. Ez az öntudatra ébredés pedig úgy megy végbe, mint a kitavaszkodás a téli álom idején: elkezd fújni a tavaszi langyos szellő és egyszerre csak összeomlik a télnek minden

pompája: gyönyörű csillogó hótömegek szennyes lévé olvadnak, a pompás sima jég elveszti átlátszóságát, repedezett, kásás tömeg lesz belőle, sár fedi a vidéket, de lassankint fölszárítja a tavaszi szellő és a nap derűje: csodás átváltozást művel a tavasz.

Igy volt ez 1848. márczius 15-ikén, amely sok nemzet között a magyarnak is a szabadság kiviradását hozta meg. Ekkor olyan erős öntudatra ébredt az eggyé forrott nemzet szívében az élet, a szabadság érzete, hogy szembe tudott szállni belső és külső ellenségekkel, hónapokig küzdött két nagy hatalom erejével és nem szűnt meg ez az öntudata az elnyomás hosszú, szomorú napjaiban sem, nem hódolt be, nem mondott le jogairól, föntartotta azokat, csak az erőszaknak engedve.

A magyar nemzetnek ez a belső lelki ereje és szívóssága megérdemelte azt, hogy sorsáról később saját jószántából határozzon, úgy, amint azt fejedelmével egyetértésben maga kívánta.

Évtizedek nyugalmas fejlődése következett az egyetértésből és ezalatt évről-évre örömmel, lelkesedéssel ünnepelte a magyar nemzet 1848. márczius 15-ikét.

Az a kérdés, hogy ünnepeljünk-e még? Most, mikor a pártvillongás magasra csapkodó hullámai között elhomályosulni kezdenek azok az eszmék és vívmányok is, amelyeket olyan örömmel, olyan szent lelkesedéssel fogadott a nemzet 66 évvel ezelőtt?!

Ünnepeljünk most is, mert nem fedelkezhetünk meg azokról a nagy eszmékről, amelyek a hősök és vértanúk szíveit átjárva, a nemzeti eszme virágkorát olyan glóriás fénybe öltöztették. Kitartást kell meritenünk a nagy idők fényéből a mi mindennapi küzdelmeinkre, hogy tudjuk mi is szeretni a hazát, hogy tudjunk mi is tünni és áldozni érte, ha kell, szótlanul, de jogainkról le nem mondva.

Ünnepeljünk ma is, legalább ez az ünnep egyesítse még a magyart a magyarral, itt tanuljon a győztes nemes önmérsékletet a közös haza szeretete alapján; a legyőzött pedig komoly megfontolást, hogy tul ne lépje az alkotmányos küzdelem határait és tudjon várni, míg az ő tavasza újra felvirul.

Mert az eszmék érésére idő kell. Tavasz, nyár, ősz, tél váltakoznak, nemcsak a természetben, hanem az emberek, társadalmak és nemzetek életében is. Sokszor hatalmasabb erő nyügözi le a legjobb fejlesztő erőket is, hogy azok a komoly megfontolás és magabizallság téli időben pihenjenek és újabb erőktől megduzzadva majdnem ellenállhatatlan erővel jőjenek elő a téli álom után; mint a tavaszi szél, amelynek fúvására minden újra ébred a föld színén.

Várjunk és türrünk; lesz ismét föltámadás! 1848. márczius 15-ike nem halt meg, csak téli álomban szendereg. Az idők elháríthatatlan fordulata nem egészen kedvező most neki; de azért ne szakítsunk régi eszméinkkel, ápoljuk a magyar nemzeti szellemet belsőleg, tegyük el szíveink mélyére a hevesebb érzelmeket és óvakodjunk olyan éles választófalat emelni magyar és magyar közé, hogy az akadályok elmulása után is fájó sebek maradjanak.

A téli álom pihenése után ismét eljő a tavaszi szellő: találja az egyetértésben e nemzet minden hű fiát arra nézve, hogy szabaddá, nagygyá, boldoggá akarjuk tenni a hazát!

Jegyzők dolga.*)

Nagy lelki nyugtalansággal várjuk az 1913. évi LX. t. czikk végrehajtását a községi-, kör- és segédjegyzők illetményeinek szabályozását illetőleg. Új képviselőtestületi tárgyalások vannak elrendelve, s ha igazi értékét valamennyi

Lapunk jelen számát a jegyzői egyesület elnökének felhívására megküldjük azoknak a községi és körjegyzőknek is, kik lapunknak nem előfizetői.

Gramofonok tölcseres és tölcser nélküliek és a legújabb lemezek nagy választékban kaphatók: **Valaszky Rezső** órák és ékszerész üzletében Rimaszombatban. Beszélő gépek már 25 koronától feljebb. Teljesen új lemezek 2 korona, 2'50 és 3 korona darabja.

kartársam szíven viseli, iparkodni fog, hogy a gyűléseket lehető sűrűszen megtartja, a kívánt adatokat megállapítja és a kimutatásokat be-terjeszti. Fődolog, hogy alapos, helyes kimutatást adjunk! Az ország jegyzői kara — s különösen a felvidéki mostoha helyzetben élő jegyzők — kik közé mi is tartozunk, súlyos nélkülözések közt gondolkodnak és pedig igen nagy részben arra; mit is hoz az oly hosszú idő óta várt fizetésrendezés? A magánmunkálati szabályrendeletünk, mely most is a régi, nem támaszkodhatunk; az olyan ósdi, az olyan „borraivaló“-szerű, hogy elmondhatni reá, hogy szatirája a mai viszonyoknak; az új magánmunkálati szabályrendeletünk pedig, a mit két évvel ezelőtt megyénk törvényhatósága jóváhagyásával terjesztettünk a belügyminiszteriumhoz, szerencsésen és úgy elveszett, hogy megtalálni nem lehet s így továbbra is a nagy felelősséggel járó munkát, alamizsna számba menő díjazásért teljesítjük.

A jegyzők fizetésrendezése türethetőbbé tette a helyzetet s ámbár ez a felelősségteljes állás, összehasonlítva más köztisztviselők állásával, koránt sincsen kellően jutalmazva, de mégis a kisebb családú jegyzők megélhetését biztosította; azonban sem a nagyobb családdal bírókat, sem a nyugalomba lépő jegyzőket, a kik a magánmunkálatok jövedelmétől elesnek, az anyagi gondoktól nem mentette meg.

Kell tehát, hogy magunkon segítsünk!

Tervbe vettük a községi- és körjegyzők 600 kor. lakbér nyugdíjának létesítését; s e tárgyban Bánrévén és Rimaszombatban értekezletünk is volt.

Megállapított az a szomorú körülmény, hogy a tervezett lakbér-nyugdíjnál megyei támogatásra nem számíthatunk, tehát ha létesíteni kívánjuk, azt csakis a magunk erejéből tehetjük.

Arra számítani, hogy a közjótékonyosság segíti elő ügyünket, halva született gondolat, mert a jótékony adakozók már csak ábrándképek, helyettük a részvételek, közönyösök s nem kis számban vannak a kárörvendők és gunyosak. Erre tehát még gondolni is ósan dolog, a mi a helyzet nem ismerésére vall.

Ezek után állapítsuk meg, hogy nálunk átlag 15 egész nyugdíjas jegyző és 5 rendszeresített segédjegyző vehető számításba. Ha

már most a jegyzők részére 600 kor., a segédjegyzők részére 300 korona lakbér-nyugdíjat akarunk adni, ehhez 250—300000 korona alap kellene, ami vagy oly mérvű önmegterheléssel járna, a mi a saját romlásunkat okozná vagy pedig a felvetett jóakaratu eszmét ölné meg.

Senki nem kívánhatja az aktív jegyzőktől és segédjegyzőktől azt, hogy egy olyan jövő kedvéért, amiből rájuk csak teher hárul, magukat tönkre tegyék, s így támaszkodva a bánrévei értekezletre, ahol elvül kimondatott, hogy a kartársi szeretetet védő szárnyai alatt kell ez ügyet kezelni, s azoknak, kik a terhes jegyzői pályán lettek munkaképtelenné, életük alkonyán, ha más nem teszi, kartársai tegyék türethetővé azt a néhány napot, amit az ideget megörlő munka meghagyott.

Javaslatom tehát a következő:

Vármegyénkben átlag 60 községi- és körjegyző és 15 segédjegyző működik, a kik nyugdíjgyűjtésük tagjai.

A 60 rendes községi és körjegyző fizetése 2000 K = 120000 — K

A 15 rendszeresített segédjegyző fizetése 1400 K = 21000 — K

Mindenkitől évi 5% lakbér vonassék le, mely alapon a községi- és körjegyzőktől 6000 — K
a rendszeresített segédjegyzőktől 1050 — K
folyik be.

Állapítsuk meg, hogy lakbér-segély címén a rendes községi- és körjegyző évi 500 kor.-t, a rendszeresített segédjegyző 250 K-t kap, de ezen illetmény után is évenként 5% ot fizet vagyis 60 községi- és körjegyző 30000 K után a 5% = 1500 — K
15 rendszeresített segédjegyző 3750 K után a 5% = 186.50 K
Tehát a községi- és körjegyzők évi bevétele 7500 — K
A rendszeresített segédjegyzők évi bevétele 1236.50 K

Ezek a bevételek állapdóak, könnyen kezelhetők, mert a fizetés kiegészítéséből és a községi- és körjegyzők fizetési alapjából havonként levonhatók, tehát feltétlenül biztosak. A községi- és körjegyzők évenként 125 K-t, havonként 10 kor. 42 fillért, a segédjegyzők évenként 82 K

Ezek között az ezrek között volt a megboldogult egy kiválasztott tökéletes lény, kinek minden törekvése, munkája: családja, embertársai, hazája, egyháza és vármegyéje javára irányult.

E nehéz órákban egy évek előtti szomorú pillanat jelenik meg előttem. Midőn a politikai élet egén nehéz, sötét fellegek lebegtek és a hatalomért tülekedő féktelen szenvedélyek vihara zugott a hazán át a Kárpátoktól az Adriáig; akkor az én egyedüli jelenlétemben, a szoba sarkában zokogott nagy halottunk és eképpen sóhajtott fel: „Szegény magyar hazám, vajjon mi lesz a Te sorsod!“ Könyezve igyekeztem csordultig telt szívét vigasztalni, de visiói alul nem volt képes szabadulni.

Nem ismerjük a jövőt, de az ma is kétséges, hogy vajjon azok a személy ellen ismét feltámadt gyűlölködések és azok a sötét felhő gomolyok, melyek most is homályban tartják előttünk a láthatárt, nem fogják-e kénes esővel és a nemzeti munka megfűsítésére irányuló kisebbség kráteréből feltörő lávatengerrel a nemzeti élet nyíló tavaszi virágait elborítani és az egészséges élet termőképességét megölni.

Az Isteni gondviselés tehát, a haza sorsa felett mindig szeretettel aggódó báró Hámos Lászlót még idejében mentette meg attól, a mitől élete utolsó éveiben félt és remegett.

Bármennyire nehezen is esik tehát: elköltözését fogadjuk zúgolódás nélkül és megnyugvással s zárjuk le a koporsója felett váratlanul felnyitott sors könyvének lapjait.

Midőn azonban a vármegye ravatala körül sorakozik, lapozzunk vissza élettörténetében.

Az elhunyt vármegyénkben született a család ősi kuriájában Tornalján. Iskoláit a rozsnyói ág. ev. főgimnáziumban végezte. A jogot pedig Eperjesen és Budapesten hallgatta. A jog elvégzése után átvette az apai birtok kezelését. Majd pedig a rozsnyói járás főszolgabírájává választott. Erélyesen kezelte a törvényeket, de népének valóságos tanácsadó és jótévő atyja volt, s

50 fillért, havonként 6 K 87 fillért fizetnek azért, hogy bármikor leendő nyugdíjazásukban évi 500 K, illetve 250 K lakbér-segélyt kapjanak.

Mondassék ki, hogy a nyugdíjasok nem fizetnek nyugdíjaztatásuk után semmit, mert a létszám nem változik, s a mit a jobb kéz ad, ne vegye vissza a balkéz, hogy a lakbér-segélyt csakis a községi- és körjegyzők kapiák 500 K összegben és a rendszeresített segédjegyzők 250 korona összegben, árvák és özvegyek erre igényt nem tarthatnak,

hogy ezen kötelezettséget a gömörm. közs. és körjegyzők egyesülete alkotván, azt ugyan-ezen egyesület alapszabályszerű tárgyalással bármikor beszüntetheti s

hogy a közgyűlés által ez ügyben alkotandó alapszabály kormányhatósági jóváhagyáskor lép hatályba.

Ezt látom célravezetőnek, de nem zárko-zom el, ha más ennél alkalmasabbat javasol, mert a lényeg az, hogy ne kelljen többet adni a kezdeményező alapítónak annál, amennyit rendes viszonyok között ő maga is várhat.

Id. Földy Ottmár, egy. elnök.

Vármegyei rendes tavaszi közgyűlés.

Gömör és Kishontvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

4737—1914. sz. — Figyelemmel az 1886: XXI. t.-cz. 45. §-ának rendelkezésére, vármegyénk rendes tavaszi közgyűlésének határideje Főispánunk ömeltóságával egyetértőlegesen a folyó évi **márczius hó 30-ik** napjának d. e. 10 órájára és a felmerülendő szükséghez képest a következő napnak d. e. 9 órájára Rimaszombatba, a vármegyeház nagytermébe kitűztetvén, felkérem a vármegyei bizottság mélyen tisztelt tagjait, hogy ezen gyűlésen megjelenni s a köztanácskozás tárgyát képező fontos közügyek elintézésében megszokott buzgalommal részt venni sziveskedjenek.

ezért az egész járás rajongott érette. Nemsokára azután, mint a jolsvai választókerület országgyűlési képviselője került be a parlamentbe, hol mindig a 67-es szabadelvű párt politikai elvek képviselője, s innen 1891-benült a vármegyei főispáni székébe, melyet 15 éven át tölt be. Oly szerencsés volt főispáni működése is, hogy a legnehezebb politikai harcok és a vármegyében felkorbácsolt pártszenvédek között is higgadtságát mindenkor megőrizte és az ellenzék részéről is elismerésben és méltánylásban részesült. — Csak emlékezzünk vissza a darabant időkre, midőn főispáni állásától minden áron megválni akart. Maga az ellenzék volt az, mely maradásra kérte, mert a vármegye békéjét és nyugalomát az ő kezében látta biztosítva.

Érdemeit és tetteit itt felsorolni hosszú lenne; de arra nincs is szükség, mert az ő mindenki előtt ismeretes élete az igazi szívből fakadó jó tettekben és felebaráti szeretetben nyilvánult meg. Akkor volt legboldogabb, ha valakinek valami szolgálatot, vagy valakivel jót tehetett.

Erdemeit magasabb helyen is elismeréssel jutalmazták és ezért kapta ő és utódai a magyar báróságot.

És most? Súlyos betegségére a tavasz balzsamos levegője nem gyógyírt, de enyészetet, elmulást hozott.

Még pár hó előtt munkában és szeretetben lobogó életmécset a márcziusi szellő fuvalma hirtelen kioltotta és szíve melegségét, a kien-gesztelődés helyett az örökös fagy váltotta fel.

Jőjjetek el velem együtt mindannyian és nemes szívének szemfödélét, mely alól az élet már kilebbent, siessetek velem együtt forró könyekkel utoljára megáztatni és ravatalát halmozzuk el a tavasz első virágaival, melyet a hervadástól óvjon meg az örökös kegyelet és keljen ki abból a dicsőséges föltámadás!

Legyen pihenése csendes. Közöttünk élő áldott emléke pedig örök!

TÁRCZA.

Pelsőczi báró Hámos László.

Mint az egészséges tölgyet a vihar ciklázó villama, úgy sújtotta és törte össze a betegség hirtelen, az erős férfi testét és nemes lelkét.

Tudtuk, hogy báró Hámos László vármegyénk nagynevű nyugalmazott főispánja beteg, bár még pár hó előtt ennek jeleit nem lehetett rajta észre venni, de ő érezte és maga mondotta.

Fájdalommal vettük kijelentését és abban kételkednünk — sajnos — nem volt szabad.

El voltunk tehát reá készülve, hogy e derék férfit, politikai és társadalmi vezéreink egyik erős oszlopos tagját, idő előtt fogjuk elveszíteni. Hirtelen halálának híre azonban mégis váratlanul csapott reánk, mert az orvosi tudomány, az erős szervezet és lélek még hosszabbra ígérte élete órájának járását.

Fájdalom, a szív rúgója hamarabb pattant el és egy nemes tettekben gazdag élet ingája örökre megállott, hogy bennünket a mulandóságra figyelmeztessen és keserűsége fakasszon.

Remegő kézzel és őszinte mély bánattal vettem fel a tollat, hogy arról, ki mellett én egykor oly közel állottam és kinek szívét a maga tisztaságában és őszinteségében ismertem, e gyászkeretben emlékezzem meg és sirassam el mindannyiunk közösen megosztott mély fájdalmát a nagy veszteség felett. Mert nincs e vármegyében élő ember, ki báró Hámos Lászlót ismerte, hogy a gyász percében velem együtt ne zokogna.

Nincs ember, a ki ne érezné súlyát annak a nagy veszteségnek, mely az ő halálával bennünket ért. Egy embert, — egy emberrel mindig lehet pótolni, de igazi szívet csak ezrek között találunk.

Felhivom a vármegye közönségének figyelmét arra, hogy ezen közgyűlésnek fontosabb tárgyait a vármegyei házipénztár 1913-ik évi számadásának megvizsgálása; továbbá az ifj. Kubinyi Géza lemondása folytán egy szolgabírói állásnak választás után való betöltése s a kibocsájtandó tárgysorozatban felsorolt közérdekű ügyek ellátása képezendik.

Rimaszombat, 1914. márczius 11-én.

Lukács, alispán.

A muzeum-egyesület hangversenye.

Lapunk múlt számának zárta után, márczius 7-én este a Hungária nagytermében kiváló zenei eseményszámba menő hangverseny volt, a melynek rendezése *Loysch Ödönnek*, a megyei muzeum agilis igazgatójának érdeme.

A program elejétől végig csupa klasszikus darabokból volt összeállítva, a melynek gyakoribb előadására gyöngye volna a mi közönségünk zenei tudása, de így egy esztendőben egyszer nekünk is jól esik a magasabb zenével megismerkednünk, hiszen népszerű zenét hallhatunk koncert nélkül is eleget.

A nagyterem jóformán meg is telt erre az estére intelligens közönséggel, pedig a múlt hónapban meglehetősen helyt kellett állania a közönségnek olyan este, a hol a csattanó táncmulatsággal végződött. Maguk a hangverseny szereplői már jó ismerősei a közönségnek és nevük varázsával vonzották az igazi műpártoló közönséget. *Kolbay Sándorné* urnő, a kinek kellemes hangját templomból és hangversenyteremből ismerjük, bájos leánya: *Kolbay Sárika*, a kinek zongoraművészi tehetségét az ország nagyobb városaiban is elismerték, továbbá *Altman Leó*, a legutóbbi koncertjéről nálunk is közelebb ismert hírneves hegedűművész, azóta zenei tanár, — ezeknek a neveknek égíse alatt már előre a legjobb jövőt jósolhattuk a hangversenynek. — A műsor a következő volt:

1. Weber F. moll hangversenyművét előadta *Kolbay Sárika*. 2. Mendelssohn hegedűversenyét *Altman Leó*. 3. Delibes: Csengetyűária a Lakmé cz. operából és Souppé: Gyónás, énekelte *Kolbay Sándorné*. 4. Francoeur-Kreisler: Rigaudon, — Schubert-Elmann: Bölcsődal, — Bazzini L.: La ronde des lutins, hegedűn játszotta *Altman Leó*. 5. Rossini: Rozina áriája a „Sevillai borbély” cz. operából. Schubert: Die Post. — Sitt: Hab ich's geträumt. Énekelte *Kolbay Sándorné*. 6. Grieg: A tavaszhoz és a pillangó. Chopin: Valse. (cis moll) Zongorán játszta *Kolbay Sárika*. 7. Sarasate: Zigeunerweisen. Előadta *Altman Leó*.

Az ének- és hegedűszámokhoz is *Kolbay Sárika* adta a zongorakíséretet. Az ifjú művész egyénisége és kiváló zenei tudása nagyon sokat fejlődött, a mióta nem hallottuk itthon játszani. A külsőségekben is izlésesen és finoman színező iskola hive és határozott biztosság, valamint rendkívül ügyes technika jellemzi. Közönségünk valóságos elragadtatással tapsolt neki, a ki az erőteljes fortékat époly bravúrosan vágta ki, — mint a mily bájít lehelt Grieg és Chopin behízelgő zenéjébe. Egész sor virágcsokorral lepték meg a művésznőt figyelmes tisztelői.

Kolbay Sándorné hangjának fölesendülése egyszerűbb alkalmakkor is mindig vonzó momentum városunk életében; ezuttal a klasszikus művészet magasabb tónusait mutatta be nekünk, s a csengetyűária nehéz változásaiban bámulatos könnyedséggel csilingelt a hangja és többi darabjait is az a teljes otthonosság tette olyan vonzóvá, a mi mintegy második természetének tüntette föl a művészi dalt. Szintén pompás csokrokat ajánlottak föl neki.

Altman Leóról, a hegedű technika bámulatos művészeről már tavalyi koncertje alkalmával megírtuk, hogy a mit produkál, az egyszerűen fenomenális. Hogy lehet azon a kis négy huruszerszámon nemcsak művészileg játszani fejből a legnehezebb klasszikus darabokat, hogy lehet minden legkisebb nüansznak villámgyorsan megfelelni, hogy lehet egyszerre 4—5 hangot tisztán kiadni, úgy, hogy a fül alig tud külömbiséget tenni, s hogy lehet így játszani 1/4—1/2 óra hosszát látszólag apatikusan, egész nonchalanceszal, ez bámulatos.

Mondani sem kell, hogy a közönség a két óra hosszát tartó magas nivóju hangversenyen mindvégig feszült figyelemmel csaknem templomi áhitattal hallgatta a műsor minden számát; tomboló tetszésnyilvánítással, frenetikus tapsviharral kísérte mindegyiket, s *Altman Leónak* meg kellett ismételnie a mesterien előadott Bölcsődalt és a közkívánságnak engedve, ráadásul gyönyörűen játszotta el az „Ave Mária-t” s a „Cavalleria rusticana” egy részletét.

Szép jelenet volt, mikor a kiváló hegedűművész a közönség színe előtt hálás, meleg köszönettel köszöntö meg a diszkrét, finom és valóban szabatos kíséretet *Kolbay Sárikával*, a zseniális zongoraművésznőnek, kivel mindössze egy próbát tarthatott a művész s kinek ritka zenei tudásáról, pompás gyakorlottságáról és érzésteljes finom játékaról legnagyobb elismeréssel szólt a kiváló zenei szakértő.

Itt említjük meg, hogy Eperjesről, — hol legutóbb hangversenyeztek *Kolbayék*, vendégek voltak jelen, s az itteni koncert fényes sikerének hatása alatt megállapodás jött létre, hogy *Altman Leó* legközelebb *Kolbay Sárikával* együtt Eperjesen ad önálló koncertet.

A kitünően sikerült hangverseny nemcsak közönségünkre gyakorolt mély és maradandó benyomást, s a mi ugynevezett „házi művészeink” babérait gyarapította, hanem *Altman Leó* is a legkedvesebb emlékekkel távozott másnap körünkből, ígéretet téve, hogy e nyáron hosszabb időre jön ide pihenni. Örömmel várjuk!

Hatvanhat év után.

Minél messzebb vagyunk a nagy naptól, amelyen a világraszóló tizenkét pont megszületett, annál intenzívebben érezzük, hogy azok az eszmék, amelyek a márcziusi polgárságot lelkesítették, még ma sem hatották át sem törvénykönyvünket, sem társadalmunkat. Hatvanhat év után meg kell állapítanunk azt a sajnálatos tapasztalatot, hogy sok tekintetben semmit sem javult azóta a helyzet, polgári jog és szabadság dolgában, ma is oly szegényesek vagyunk, mint akkor. És ha szigorúan vesszük, bizony hasonlatosságot is találunk az akkori és mai helyzet közt. Szabadság, egyenlőség, testvériség volt akkor a jelszó, ma más hangzásu, de azonos jelentőségű jelszó járja: jogot a népnek! Amit a márczius 15-iki pontoktól vártunk, nem következett be, az osztályokat egymástól elkülönítő válaszfalak csak látszólag omlottak le; mágnás, polgár, nagybirtokos, kisbirtokos, munkáltató és munkás között ma is ugyanaz a távolság van, ezeket a rétegeket ugyanazok az osztályellentétek állítják egymással szemben, mint hatvanhat esztendő előtt.

Jogot a népnek! hallatszik most mindentől. Mintha bizony ez lenne az a

varázsigé, amely segíteni fog az összes létező bajokon és a mágnást a zsidó, a nagybirtokost a béres és a gyárost a munkás karjai közé fogja sodorni! Szó sincs róla! A népjog minden esetre szükséges és jelentékeny változást fog belevinni közéletünkbe, ennek minden fázisába, de az évezredek társadalmi alakulatot megváltoztatni nem fogja.

Hogy ez a változás bekövetkezzék, ahhoz nem egyes törvények megváltoztatása, nem egyes jogok kiszélesítése szükséges, hanem az egész társadalmi, politikai és gazdasági rendnek gyökeres megváltoztatása. Ez pedig manapság a távol messze ködében lebegő utópia, a melylyel józan ember nem is törődik.

Mindenesetre jobb és becsületesebb idők elkövetkezését várjuk, de arról szó sem lehet, hogy a demokrácia a földre varázsolná azt a boldog időt, a mikor tyúk fő minden szegény ember fazekában. — Hatvanhat év előtt ilyesmit várt a márcziusi polgárság a tizenkét ponttól s ime félszázad óta valóra vált az álom — és mégsem boldog a magyar!

Soha nincs megelégedve az ember. — És talán jobban van ez így. — Mert a megelégedettség, a mely minden czélt elérve lát, lankasztja a vágyat, a tetterőt és az energiát. — Ha nincs, ami az embert a további erőmegfeszítésre sarkalja, akkor stagnál a fejlődés és ez egyenlő a visszafejlődéssel, a hanyatlással.

Küzdj és bizva bizzál! Mondja az Ur az „Ember tragédiájá”ban, és bármilyen gyönyörű ünnepre ébredjünk is, bármily küzdelmek árán, bármily nagy célokat érünk is el, küzdeni kell tovább nekünk, mert ez a mi sorsunk ezen a földön!

(h. g.)

Petőfi szelleme.

Hallga csak, hallga csak! mi az? mi bűg, mi zűg?
Rajta csak! Rajta csak! Előre! fel, tiúk!
Bumm! durr! Fel! rajta csak. Rajtunk a muszka had!
Rajta csak! A kevély csatlóancz már szakad.

Mint sötét fergeteg villama rontanak
A nevét fényesre vívni a magyarnak
Vitézlő honvédek; s előttük jó lován
Robog egy halovány ifjú bösz titán.

Horkan a kozákló, az ágyú bög, csattog.
Bús t. temhalomra hullnak a tört kardok . . .
Rajta csak! rajta csak! magyar fű, magyar vág;
S keresi az ellen: a világ merre tág.

Most össze bomlanak öldöklő örvényben.
Rajta csak! most szoríts, most nyomjad jó székely!
Vas török, vért szakad; patakban hull a vér,
S alkonyra egy ország sírja a csatatér . . .

. . . Feküsznek, alusznak esonka jó vitézek.
Valahol felsóhajt egy ima, egy ének.
A légen egy tompa, hosszú jaj sikolt át;
Temetik a magyar szabadság zászlóját . . .

De mi ez? Hallga csak! — Rajta csak! fel székely!
Új sereg honnan dül riadva az éjben?
A! ott nil egyedül a halvány ifjú,
Mint futó üstökös elbukik, meg kigyúl.

Rajta csak! rajta csak! nyomja a sok kozák
Dsida zeng, kopja cseng, szűk körbe befogják
Szívében, ha talál, száz szurony száz halál
S száz szurony, s az kozák riadva félre áll.

Dákoshegy visszahull, kardél nem ejti meg.
Zászlója, merre tör, fenn lobog, fenn libeg.

Pártos Manó

Dr. Zimmermann philadelfiai egyet. tanár volt assisztense
fogászati műterme

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 22. szám alatt,
a Zsuffa Kálmán-féle házban. :-:-

Foghuzás, fogtömés és különleges munkákra.

■ ugymint: **fogak és gyökerekre, arany és platina**
■ **koronák** készítése, **szájpadlás nélküli hidmunkák**
■ ugyancsak **arany, platina és porcellánból**, a
■ melyek **nem vehetők ki a szájból**, továbbá **por-**
■ **cellán, arany és platina tömések.** :-:- :-:- :-:-

[Maga tör milliók elleni csatára
S a kozák futva vet keresztet magára . . .

Mig csendes éj fűdi a gyász ért helyeket
Vé, hajt, dúl, veri a győzelmes sereget,
Ki nem tud pihenni rab földbe temetve:
Szabadság csillaga, Petőfi nagy lelke.

— Ma is még, ha felhő gomolyg az éjfélen
S szél suhog a kies Küküllő völgyében,
Felhangzik itt, amott: rajta csak, rajta csak!
S láthatlan hadakkal harszol egy ködölak.

Telek A. Sándor.

Sirató . . .

Az est leszállt, — csakúgy, mint máskor, —
Sötét, nehéz felhő borong a tájon;
A hold halvány fénye nem hathat be ide;
Halotti gyertyafény vág ki eleibe!
Nem ereszti ide . . .

Alszik a nagyasszony, de nyugodt az arcza!
Nem látszik meg rajta halállal vitt harcza . . .
Bejön a leánya: „Anyám! édes anyám! . . .
Miért is hagytál itt engemet ily korán?
Ilyen gyöngén, árván?!“

A fiu is halkan odamegy hozzája;
— Könnyel szántott arczán sűrű a barázda.
„Ki ment már engemet? hogyha ifjú hévvel,
Ellentétbe jövök világ nézetével,
Mások érdekével.“

A férj is megindul roskadozó térdrel . . .
Szólna . . . de, ha nem bír . . . Lassan hát letérdel:
„Kinek mondom már el öröömöm, bánatom? . . .
Ha az élet vág, mar, vaj' kinek panaszlom?
Oh! drága angyalom!“

Leborulva rája, csendesen zokognak . . .
A halotti gyertyák libegnek, lobognak . . .
A zokogók felett hirtelen fény terjed . . .
A megtört szívekben szent megnyugvás gerjed . . .
„Itt leszek veletek! . . .“

Szécsi István.

A tiszáninneni ref. egyházker. örömnépe.

Lélekemelő ünnepélyességgel iktatta be a tiszáninneni ref. egyházkerület megválasztott püspökét: dr. Tüdös István miskolczi lelkészt és alsóborsodi esperest folyó hó 10-én Miskolcson hivatalába. — A város már a megelőző napon zászlódiszt öltött s a közletről és távolról jövő ünnepelő közönség oly nagy számmal jelent meg ez alkalommal, hogy a város összes vendéglőiben szállást csakis azok kaptak, kik 8—10 nappal előbb erről gondoskodni el nem mulasztottak.

Már 9-én este ember-ember hátán szorongott az egyes éttermekben s meglegedettnek mondhatta magát, ki némi csekély vacsorához jutott.

A tulajdonképeni ünnepély 10-én reggel 9 órakor kezdődött a felsőbb leányiskola dísztermében, hova a kiküldötteket s megjelenteket találkozássra hívta fel Dókus Ernő, az egyházkerület érdemekben gazdag főgondnoka s Radácsy György egyházkerületi főjegyző mint helyettes püspök. Itt gyűltek össze az ország legtávolabb eső részeiről azok, kik mint szemlélők, kiküldöttek és megbízottak óhajtottak részt venni a mi ünnepségünkön. Itt láttuk az ünnepelő egyházkerület vezérfőfőinek oldalán Baltazár Dezső és Geduly Henrik püspököket, Nagy Károly püspök-helyettest, Németh Istvánt és Kiss Józsefet a dunántuli ref. egyházkerület képviselőit, gróf Dégenfeld Józsefet, Benedek Sándor közíg. bírót, Barta Lajost, a római kath. egyház képviselőit s a katonaságnak magasrangú kiküldötteit stb.

A minő imponáló volt a megjelentek száma, éppen oly magas volt az egész ünnepély lefolyása is. 9 óra után vonult fel az óriási emberáradat a Kossuth-utczai ref. templomba, hol a Szentlélek segélyül hívása után Hutka József felsőzempléni esperes tartott szívből jövő, szívhez szóló s égbe szárnyaló alkalmi imát, mely után a „miskolczi dalos-egylet“ énekelte oly precizitással, minőt a dalár versenyeken a miskolczi dalos-köröktől megszoktunk.

Az ének elhangzása után nyitotta meg Dókus Ernő főgondnok az egyházkerületi közgyűlést, jelezvén annak fontosságát. Majd Mitrovits Gyula világi aljegyző terjesztette elő a szavazatbontó bizottság jegyzőkönyvét, mely szerint dr. Tüdös István 201 általános szótöbbséggel tiszáninneni ref. egyházkerület püspökévé megválasztott, egyszersmind a püspök meghívására egy öt tagból álló küldöttséget nevezett ki, mely küldöttség élén csakhamar megjelent az új püspök, kivel hivatalosan közli a választás eredményét, mely után Radácsy György, a megválasztottnak egyik méltó ellenfele, de aki már előre kijelentette visszalépését, az új püspököt felesketé.

Az eskü elhangzása után meleg szavakkal üdvözli a főgondnok az új püspököt s neki a pecsétet, mint méltóságának jelét, átadja. — A püspök válasza után Vadász Pál, a legidősebb esperes, a püspököt hivatalába beiktatottának jelenté ki s működésére Isten áldását kérte.

Ekkor következett a szokásos kézfogás az új püspök és az egyházkerületi tisztikar között, mely aktus alatt a „Miskolczi daláregylet“ régi híréhez híven zengett lélekemelő éneket. Majd a szószékre lépett az új egyházfő s elmondotta beköszöntő beszédét, melyben helyes logikával, költői képekben gazdag beszédben fejtette azt, hogy ő a haladásnak férfia, ki a protestantizmus sarkalatos elvén áll s látnoki lélekkel látja teendőit, melynek körét és irányát az egyház iránti törhetlen hűség és lángoló magyar hazaszeretete szabja meg.

Az ezt követő egyházi ének elhangzása után a főgondnok a gyűlést berekesztette s a „Himnusz“ elzengése alatt a közönség a templomból kivonult.

Innen 44 küldöttség hosszú sora a városházára vonult, hogy a beiktatott püspököt üdvözölje. Egyházak, hatóságok, iskolák, intézmények, testületek stb. stb. képviselői voltak ezek között. A rimaszombati egy. prot. főgimn. küldöttségét dr. Veress Samu igazgató, az egyházkerületi ref. tanítószágot Becske Bálint vezette s a püspök rendkívül szívélyes melegséggel fogadta a küldötteket.

Az egyházi szertartás s a küldöttségek fogadását fényes lakoma követte a „Korona-szálló“ kettős dísztermében. Több mint 500 (515) előkelő férfi foglalt helyet a terített asztalok körül, míg a karzatokat díszes hölgyek szorította meg. Az első felköszöntő a felavatott püspök mondotta a királyra, mit a közönség állva hallgatott meg s elhangzása után lelkes ovációban adott kifejezést őszinte érzelmeinek. Majd Dókus Ernő egyházkerületünknek ezen vezérszlopa, kinek vállalai tartották fenn és vezették és vezetik ügyeinket, talpraesetten üdvözölte elnöktársát: Tüdös István püspököt. Ezután Czinke István egyházkerületi tanácsbíró, a töle megszokott költői képekben gazdag beszédben üdvözölte az egyházkerületnek főgondnokát, Dókus Ernőt, Radácsy György egyh. ker. főjegyzőt a testvér egyházkerületek képviselőire, Péter Mihály a más felekezeti vendégekre, dr. Kérészy Barna a katonaságra s ennek jelenlévő képviselőire, Nagy Ferencz miskolczi polgármester a város és egyház nevében a püspökre, Benedek Sándor közíg. bírót, Geduly Henrik a tiszai ágost. hitv. evang. püspök, br. Apor altábornagy a katonaság nevében ugyanarra emelte poharát, míg Zábrácsy György apátplebános a felekezeti egyetértésért emelt szót.

Nagy lelkesedést idézett elő a dunántuli ref. egyh. ker. szavazatbontó bizottságának távirata, melyben értesített, hogy Németh Istvánt nagy szótöbbséggel ültették Antal Gábor elhunyt püspök örökébe.

Gömörből a következők vettek részt az ünnepélyen: Csabay Pál esperes, Buzi Márton, Réz László, Czinke István, Magyar István, Lőkös Sándor, Juhász László, Ablonczy Pál, Tomory Endre, Császár Imre, Réthy Andor, Zajdó László, Duszka János, Simon Mihály, Bódy Dénes lelkészek, Tornallyay Zoltán, Diószeghy Dezső, Lukács Géza, Farkas Géza, Katona László, Váry László, Bodor István, dr. Veress Samu, Kerekes Dezső, Loysch Ödön világiak, Becske Bálint, Mares János, Litkey György, Kovács Bertalan, Bodzássy Mátyás stb. tanítók.

Alkonyodott, midőn a vendégek és hivatalos kiküldöttek a különböző irányba induló vonatokhoz siettek s bizonyára ezek mindenike a béke olajágával kezükben, egy szebb jövő reményével szívükben távoztak el a miskolcziak vendégszerető köréből, magukkal vive egy magasztos ünnepség édes és megnyugtató emlékét.

Márczius Idusa.

Az 1848 iki nagy napok évfordulóján, ma: vasárnap városunkban a szokásos ünnepségek lesznek. Az iskolai ünnepélyek meghívóit és programját megkaptuk, de — hagyományos szokásaink ellenére — a rendkívül sok más aktuális közlemény miatt most nem közölhetjük azokat. Az ünnepélyek nyilvánosak és azokra lapunk utján is meghívják az érdeklődőket.

Az állami elemi leány- és fiúiskolában az ünnepély délelőtt 1/4 9 órakor kezdődik.

A polgári leányiskolában Misik Róza tanítónő tartja az ünnepi beszédet d. e. 11 órakor a növendékek ünnepsége keretében.

A főgimnázium ifjusága délután 3 órakor tartja szokásos hazafias ünnepélyét, változatos és vonzó műsorral. A megnyitó beszédet dr. Wallentinyi Dezső tanár tartja. Az ifjusági körmenet az ünnepély után lesz.

A Vármegyei Kaszinó bankettje 8 órakor lesz s az ünnepi beszédet dr. Söldos Béla vármegyei tb. főjegyző, a kaszinó jegyzője tartja.

A Polgári Olvasókörben az ünnepi szónok az esti 8 órakor kezdődő banketten Hajdu Géza kir. adótiszt lesz.

A Róm. kath. Olvasókör szintén közvacsorával ünnepeli a márcziusi nagy eszmék napjának évfordulóját. Itt Horváth Gyula segédlelkész mondja az ünnepi beszédet.

Az Otthon társaskör, melynek e napon délután 6 órakor lesz évi rendes közgyűlése, szintén ünnepi bankettet tart s az ünnepi szónok dr. Witt Sándor ügyvéd lesz.

Rimamásfalán délután 2 órakor tartanak ünnepélyt az iskolában a növendékek színelőadással Laffersz Sándor vezető-tanító rendezésével.

Rimapálfalán a ref. énekkar színelőadással egybekötött hazafias ünnepélyt rendez. Színpad kerül: „Mindnyájunknak el kell menni“ című népszínmű.

A kövi ág. h. ev. elemi népiskola folyó hó 15-én a márcziusi ünnepen az iskolai harmonium javára jótékonycélu gyermek színelőadást rendez, melyen „A kis honvédők“ című énekes, 3 felvonásos gyermekszínmű kerül előadásra. A színművet megelőzi Benke Tibor prólogusa. Előadja: Albrecht Mariska.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni szíveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Személyi hir. Perczel Dénes alezredes, debreczeni méntelepi parancsnok f. hó 12-én városunkban időzött, s a méntelepen vizsgálatot tartott. Az alezredes, kit Frankfurter J. számvevő-százados kísért, hivatalos vizsgálata után f. hó 13-án délelőtt utazott el.

Majthényi Géza pénzügyminiszteri titkár a lefolyt héten városunkban tartózkodott s a pénzügyigazgatóság elhelyezésének ügyében tárgyalt az illetékes hatóságokkal. A hivatalos működés befejezése után f. hó 11-én elutazott.

Nemesi előnév. A király Sárkány Károly Lipót vasgyári főkönyvelő és Sárkány Gyula Miksa vasgyári igazgató csetneki lakosok régi magyar nemességét kegyelemből megerősítette s egyúttal nevezetteknek, valamint törvényes utódaiknak az „ilenczfalvi“ előnevet adományozta.

Közjegyzői kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Basilidesz Barna volt tornaljai aljárásbíró s utóbb pozsonyi közjegyző helyettes Vágújhelyre közjegyzővé nevezte ki.

Új állás. A Rimaszombati Takarékpénztárban újonnan rendszerezített tisztviselői állásra Kaposztás Lászlót, a Gömörmegyei Nép- és Iparbank könyvelőjét alkalmazták s az ő helyébe Klamarik János, volt állami gyermekmenhelyi ideiglenes tisztviselőt alkalmazta a vezetőség.

Ünneplő tanító-egyesület. A Gömör-Kishontvármegyei Ált. Tanítóegyesület a várm. népoktatásügy kiváló vezetője s a magyar nemzeti irodalom és közművelődés kitüntetett jeles és fáradhatatlan munkásának nagys. *Lőrinczy* György kir. tanácsos, tanfelügyelőnek kir. tanácsossá történt kinevezetése megünneplésére és tiszteletére márczius hó 26-án délelőtt fél 11 órakor Rimaszombathban, az állami elemi és polgári leányiskola tornacsarnokában rendkívüli diszközgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya: az ünnepelt kir. tanácsos, tanfelügyelő üdvözlése. Ezen ünnepélyes diszközgyűlésre az ált. tanítóegyesület nevében és megbízásából a vármegye egyházi, polgári és iskolai hatóságait, kulturintézeteink vezetéségeit, tanári- és tanítótöbbségeit, az intelligens közönséget és a tanítóegyesület minden tagját meghívja a rendező bizottság nevében: *Törökly József* egyesületi elnök. A diszközgyűlés után a tanfelügyelő tiszteletére d. u. 1 órakor a Hungária szálló nagytermében közebéd lesz. Egy teríték ára 4 kor. Aláírási iverk a Kaszinó, Otthon-, Polgári Olvasókör és a Róm. kath. Olvasókör helyiségeiben lesznek elhelyezve.

Érdemkereszt átadás. A múlt vasárnap délelőtt szép ténykedés folyt le a városháza tanácstermében. *Galambos József* polgártársunknak átadta *Kovács László* dr. polgármester az ezüst érdemkeresztet szép beszéd kíséretében, a melyben ismertette a nyári árvíz alkalmával *Galambos* hősies magatartását, mikor a vasúti hid leszakadásakor saját életét kockáztatta, hogy a veszedelembesodort munkásokat megmenthesse. A kitüntetett polgárt még *Varga Lajos* ipartestületi elnök üdvözölte, ezután *Galambos* rövid beszédben megköszönte a kitüntetést. A szép ünnepi aktuson számos polgár jelent meg, s ott volt a tűzoltóság és a rendőrség is.

Berendelés. Vármegyénk főispánja *Horváth Béla* rozsnói járási közigazgatási gyakorlatot szolgálati tételre a központba rendelte be.

Kincstári áthelyezés. *Lányi Ödön* magy. kir. kincstári bányamérnököt a rozsnói kincstári bányahivataltól a diósgyőri m. kir. acélgépgyárhoz helyezték át és helyére *Visky* főellenőrt nevezték ki Rozsnóra.

Királyi kitüntetés. A magyar kereskedő világ egyik kiváló tagját *Mauthner Ödön* magnagykereskedőt és törvényes utódait ő Felsége a magyar kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére, díjmentesen a magyar nemességgel „Jánoshegyi” előnévvel tüntette ki. Ezen kitüntetés általános rokonérzéssel találkozunk, mert *Mauthner Ödön*nek a hazai magtermelés, magkereskedelem és kertészet terén elért sikereit jutalmazza. Megbízhatóságáról ismert czégnének, a mely az idén ünnepli 40 éves évfordulóját, sikerült a külföldön is kivételes eredményeket elérni. Nagy segítsége van az öreg, de még mindig fiatal *Mauthner*nek két fiában: *Mauthner Alfréd* és *Mauthner Pál*ban, akik szintén páratlan szorgalommal és nagy szaktudással viszik tovább előre e világhírű czéget előnyére és diszére a magyar kereskedelemnek.

Eljegyzés. *Hudoba* és *badini Badiny Gyula* m. v. hivatalnok múlt héten jegyezte el *Kasza Ilonkát* Bácsfeketehegyen.

Hitközségi gyűlés. A helybeli izr. hitközség választmánya f. hó 10-én dr. *Cziner Miksa* elnöklésével ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a hitközség diszelnökét: dr. *Lichtschein Adolf* megyei tb. főorvost és vasúti orvosi tanácsadót kir. tanácsossá történt kinevezése alkalmából és *Galambos Józsefet* ezüst érdemkereszttel való királyi kitüntetése alkalmából jegyzőkönyvi kivonaton üdvözlük s ennek átadásával az elnököt és *Schlossz Lajos* jegyzőt bízták meg. Az évi rendes közgyűlés idejét április hó 13-án délután 4 órára tűzték ki.

Gyászrovat. Futó tűzként terjedt el f. hó 13-án este 8 órakor városunkban a megdöbbentő gyászhir, hogy pelsőczy báró *Hámos László*, vármegyénk nyug. főispánja, aznap a déli órákban Budapesten elhunyt. Kezdetben nem akartak hitelt adni a híreknek, míg azt egy az alispánunkhoz érkezett távirat megerősítette. Másnap reggel már senki sem kételkedett abban, hogy báró *Hámos László*t örökre elvesztettük, mert a vármegyeháza ormán felhúzott fekete zászló jelentette, hogy a vármegyének gyásza van. — Nagy gyásza van azonban a hivatalos

vármegyén kívül ezreknek, kik báró *Hámos László* jószívének sokat köszönhetnek. Különösen egyházának, különféle egyesületek és testületeknek. Ezek között első sorban a vármegyei Fehér-kereszt egyesületet érte súlyos veszteség, mert báró *Hámos László* a gyermekvédelem buzgó apostola, az egyesületnek alapító elnöke volt. Erdemeiről tárcza rovatunkban külön emlékeztünk meg. Temetése f. hó 16-án d. u. 3 órakor lesz Berzétén, honnan a szalóczi családi sirboltban fogják elhelyezni nagy halottunk földi maradványait. A gyászoló családhoz már a tegnapi napon százával érkeztek a részvétsürgönyök. — Városunkban a kertészek nem győzték a szebbnél-szebb koszorukat ravatalára készíteni. Temetésén *Lukács Géza* alispán fogja a gyászbeszédet a vármegye részéről megtartani. A tisztviselői kar *Kubinyi Géza* főispán vezetése alatt fog a diszhuszárok és hajdukkal megjelenni. A temetés lefolyásáról jövő számunkban fogunk beszámolni.

Halálozás. *Lánczy Kálmán* helybeli pénzügyigazgató helyettest mély gyász érte, amennyiben testvére: *Lánczy Géza* miskolczi kir. alügyész f. hó 11-én városunkban 37 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Testvéreinek s rokonain kívül édesanyja öz. *Lánczy Józsefné* szül. *Fejérváry Erzsébet* gyászolja a korán elhunyt férfit, kinek hült tetemét f. hó 13-ikán nagy részvét mellett temették el.

Szabó Michalik Miklós nagyveszverési áll. elemi isk. igazgató tanító f. hó 7-én 52 éves korában Budapesten, hol betegségében gyógyulást keresett, rövid szenvedés után meghalt. A megboldogult holttestét Budapestről Rozsnóra szállították, ahol nagy részvét mellett temették el.

Kovács András nyug. cserencsényi tanító f. hó 13-án 62 éves korában elhunyt. Ma temették.

Nyilvános köszönet. A rimaszombati „Otthon Társaskör” elnöksége 50 koronát küldött a Gömörmegyei Muzeumegylet pénztári hivatalának hozzájárulásul az *Andrássy* képtár elhelyezése következtében szükségessé vált átalakítási munkálatok fedezésére. Fogadja az Otthon Társaskör nemeseleklü és fontos kulturális czélt előmozdító adományaért ez uton is a gömörmegyei muzeum-egylet hálás köszönetét.

A gömörm. muzeum-egylet igazgatósága.

Elfogott díjbirkózó. Múlt év július 31-én a bánrévei vasúti állomáson *Czája Ágoston* 24 éves díjbirkózó a pénztárosnőt megsértette, s ezért a vasúti állomás főnöke igazolás végett le akarta szállíttatni a vonatról a goromba frátert. A díjbirkózó nem akart leszállani, s az őt megragadó *Antal Kálmán* és *Torma Gyula* vasúti alkalmazottakat megütötte. Hatóság elleni erőszak miatt megindult a hivatalos eljárás, az eltűnt *Czájának* körözését az itteni kir. ügyészség és törvényszék megkeresésére elrendelték. F. hó 12-én *Czáját* a budapesti államrendőrség letartóztatta.

A siketnémák Cházár András jolsvai intézetét 13 évvel ezelőtt alapították. Jolsva város a régi honvéd-laktanya felét ajánlotta fel az intézet céljaira s ez ajánlatot a kormány elfogadta. Az 1901. év őszén nyílt meg az intézet. — A közoktatásügyi kormány Jolsva város hozzájárulásával aztán új hajlékot emelt, de nincs felszerelése s legalább 4000 koronára volna szükség a tantermekbe asztalra, táblára és egyéb eszközökre s a közönséghez fordul kérő szavával a vezetőség. Az a közönség, amely könnyen nyújt segítséget a calabiai szerencsétleneknek, a balkáni sebesülteknek, bizonyára segítségére siet a szerencsétleneknek s módot nyújt arra, hogy a kicsiny állati noksban levő gyermekből dolgozni tudó értelmű polgárt nevelhessenek a haza számára. — Ez intézetben tanulnak Abauj, Sáros, Szepes és Gömörvármegyék siketnémái. Pénz- vagy természetbeli adományokat az intézet igazgatósága, — vagy Jolsva r. t. város polgármesteri hivatala címére kér az intézet igazgatósága.

Megrögzött tolvaj. *Varga Pál* (Kapesi) szentsimoni lakos f. évi január 29-én Putnokon, február 1-én Tornalján kendőt és lópokrócsot lopott, s miután már több ízben volt lopás miatt büntetve, a helybeli kir. törvényszéknél f. hó 13-ikán megtartott főtárgyaláson 6 havi börtönrre, 3 évi hiv. vesztésre és politikai jogai felülggesztésére ítéltetett lopás büntetése miatt jogerősen. 24 nap kitöltöttnek vétetett a vizsgálati fogház által.

Rendkívüli közgyűlés. A Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület márczius hó 8-án délután 2 órakor tartotta *Bánrévén* a vasúti vendéglő nagytermében rendkívüli közgyűlést, amelyen egyhangulag jóváhagyták az igazgatóválasztmányának az alapszabályok módosítása tárgyában hozott előbbi határozatát. A rendkívüli közgyűlésen *Szent-Iványi Árpád* elnökölt, s a nagy számban megjelent hallgatóság élvezettel és nagy figyelemmel hallgatta *Hetzel Henrik* gödöllői m. kir. főállatorvos tanulságos előadását a szarvasmarha meddőségének okairól s azok elleni védekezésről. — Itt említjük meg, hogy a vásár első napján rendezett közebéd mintegy nyolczvanan vettek részt.

Késelő atyafi. Szkároson f. évi január 28-ikán *Fabó Géza* és *Gérecz Gyula* a szövetkezeti korcsmában bepálinkáztak és összevesztek. Utóbbi kést rántva összeszurkálta *Fabót* és ezért f. hó 13-án a helybeli kir. törvényszék 4 havi fogházra ítélte jogerősen a bűnös embert.

Gondnoksági ülés. A helybeli áll. polgári leányiskola gondnoksága f. hó 12-én dr. *Löcherer Tamás* elnöklésével ülést tartott, melyen *Kárpáti Sándor* a múlt ülés jegyzőkönyvét olvasta fel, majd *Kárpáti Sándorné* igazgató gondnok előterjesztette a tandíjmentesség iránt beadott kérvényeket, s a felsőbb hatóság által jóváhagyott iskolai számadásokat. Felolvasatott a miniszternek azon rendelete, mely szerint a tantestület tagjai által az iskolai növendékeknek adandó privát órák ügyében az engedély megadását a miniszter magának tartotta fenn, végül tudomásul vétetett, hogy a vallás- és közoktatási miniszter tanszerek beszerzésére 2015 korona rendkívüli segélyt engedélyezett.

REMEK SZABÁSU női- és leány-kosztümök a legdivatosabb kivitelben dús választékban állandón raktáron vannak és mérték után is megrendelhetők **FISCHER BERTA** női divattermében **RIMASZOMBATBAN**.

Súlyos ütés. Múlt év november 5-ikén *Tiszolcz és Rimafürész* között összeszólalkoztak *Valyó János* dombosmezői lakos és *Molnár István* s összeszólalkozás közben előbbi botjával úgy fejbeütötte az utóbbit, hogy az súlyos beteg lett. F. hó 13-án a kir. törvényszék súlyos testi sértés büntetése miatt jogerősen 2 havi fogházra ítélte *Valyót*.

Kaszinói gyűlés. A Vármegyei Kaszinó választmánya múlt vasárnap — f. hó 8-án *Lukács Géza* elnöklésével ülést tartott, melyen több új tagot vettek fel. A közgyűlés f. hó 22-én lesz megtartva.

A Kath. Olvasókör előadása. A múlt vasárnap kezdte meg a rimaszombati kath. olvasókör bőjti felolvasásainak sorozatát. Ezuttal *Bencsik Sándor* vallástanárral olvasott fel saját tapasztalatai alapján a *Vatikánról*, a felolvasást 30 igen szépen sikerült kép illusztrálta. Maga a szöveg a személyes tapasztalás közvetlenségével hatott. A nagyszámu közönséget a felolvasás végén *Árvay György* ügyes szavalata gyönyörködtette.

Előfizetési felhívás. *Rákosi Zoltán* áll. polgári iskolai tanár Breznóbányán, a „Garamvidék” felelős szerkesztője, kinek „Kaczagjakok csak” című pár évvel ezelőtt kiadott verseskönyvét rokonszenven fogadták, „Friss barázdák régi ugaron” cím alatt egy prózai kötetet lép a nyilvánosság elé. A tárczákat tartalmazó kötet 2 korona 40 fillér beküldése ellenében a szerzőnél megrendelhető Breznóbányán.

Hirdetmény.

A Putnoki Takarékpénztár Részvénytárs.

(Egyesülve a putnoki hitelbankkal) közhírré teszi, hogy a betétek kamatlabát további intézkedésig folyó évi április 1-től

1—4000 kor. ig . 4% ban

4001—10000 kor.-ig . 4½%-ban

10000 koronán felül . 5%-ban

állapította meg és az adót az intézet viseli, míg a kölcsönök kamatlabát 6%-ra szálaltotta le.

Putnok, 1914. márczius 13.

Az igazgatóság.

Főpásztori körlevelek. Megjelent *Barilla* Lajos rosnói püspök II. és III. számú főpásztori körlevele. Az elsőben papi privilégiumokról tesz közléseket. Jelenti, hogy 1895. okt. 1. után született hadköteleseket a lelkészek már nem kötelesek kimutatni. Analfabéta tanfolyamokról és közművelődési előadásokról értesít. A Kósa-Schopper árva- és kórházban Salvatori-ana apácák működnek. Kuriai döntést közöl arról, hogy róm. kath. egyházi vagyon képviselője a megyés püspök. Jelzi, hogy magyar nemzeti zárándoklat indul a szentföldre. A kath. tanítóegyesületek és a kezdő javadalmasok önszegélyző egyesületének ügyében rendelkezik személyi hirt közöl.

A III. számú körlevélben nagybőjti szót intéz papságához s a hívekhez. — Ajánlja a szent István társulat kiadványait s egyéb irodalmi műveket és folyóiratokat. — A szegény tudóbetegek szanatóriuma javára gyűjtést enged. Egyházfestészeti műtermet ajánl, amely Losonczon alakult. A „Magyarországi Kath. Absztinens Kereszt-egyesületekre” fölhívja a figyelmet, hogy az alkoholizmus veszedelme ellen küzdjenek. Közli, hogy *Barilla* János rimaróhi plébános egyelőre megmarad eddigi plébániáján.

Halásztársulati közgyűlés. A tiszolci halásztársulat folyó hó 8-án tartotta rendes évi közgyűlését. *Darner* Sámuel, a társulat elnöke szép és tartalmas beszéddel üdvözölte a nagy számban megjelent társulati tagokat. — Örömmel konstatálja, hogy a tagok áldozatkészsége a m. kir. földmívelésügyi minisztérium segítségével meghozta a maga gyümölcsét és ez idén már igen szép eredményt fog felmutatni a társulat a haltenyésztés terén. Ezután *Szántó* Sándor titkár terjesztette elő évi jelentését, a múlt évi számadást és költségvetést. Megállapítja, hogy az egyet adósságait már kifizette, sőt némi vagyonnal is rendelkezik. Jelenti, hogy a m. kir. földmívelésügyi minisztériumtól már ezen évben is érkezett 20000 darab sebespisztráng halikra, amelyek sértetlen állapotban már a költő házában vannak. A szivárvány pisztráng ikrák még nem érkeztek meg. A társulati tagok személyesen is megnézték a szépen berendezett költőházat. — A közgyűlés a titkár jelentését jóváhagyólag tudomásul vette, részére elismeréssel a felmentvényt megadta. A folyó 1914. évre a tagdíjat 5 koronában állapította meg. A belépési díj új tagok részére 35 korona. A közgyűlés az alapszabályok értelmében a tagok zárt számát 50-re korlátozta. Városunkból a közgyűlésen *Cseh* István kir. ítélőtáblai bíró és dr. *Institoris* Endre városi ügyész; Likérről dr. *Szelényi* Jenő társulati gyárigazgató voltak jelen.

A pelsőci háziipari tanfolyam záróünnepé. *Pelsőc*ön február hó 15-én szép kiállítással kapcsolatosan tartották meg a hathetes kosárfonó tanfolyam záró ünnepélyét. A kosárfonó téli tanfolyamán 34 gazda ifju, mind gazdaköri tagok fiait vettek részt, akik valamenynyien figyelemre méltó haladást tanúsítottak. A záróünnepélyen nagy és előkelő közönség jelent meg, s a tanfolyam ünnepélyesen a készített tárgyak kiállításával nyert méltó befejezést. Feldolgoztatott összesen negyven métermázsza fűvessző. Háromszázötvenhárom darab kosár, szerkás és egyéb gazdasági eszköz a kiállítás alkalmával betöltötte a község háza tágas termét, a hol megjelent *Fodor* Jenő gazdasági egyesületi titkár vezetése mellett a pelsőci gazdakör elnöksége és annak tagjai, valamint nagyszámú egyenként és összességben az elért páratlan sikerért dicséretben részesültek és a tárgyakat, amelyek egyenként-egyenek egész szekéradományt tettek ki, készítőknek ajándékozták. *Czékus* István községi főjegyző, gazdaköri elnök, megköszönte a gazdasági egyesületi titkár nemes ügybuzgalmát és fáradozását, s egyben megkérte, hogy a gazdakör köszönetét és háláját tolmácsolja a gazdasági egyesület elnökénél és annak igazgató-választmányánál. Majd pedig *Fodor* Jenő titkár lendületes, szép beszédben ismertette a tanfolyam célját és eredményét, azután az ifjuságot buzdította a további munkálkodásra. A záróünnep után pedig az ifjúság — saját pénztára alapja javára — egy jól sikerült táncmulatságot rendezett, mely csak a hajnali órákban ért véget a legnagyobb jókedvben.

Polgári Olvasókör közgyűlése. A rimaszombati Polgári Olvasókör évi rendes közgyűlését f. hó 8. tartotta a tagok élénk érdeklődése mellett, *Szabó* József m. elnöklésével. A jegyzőkönyvet *Teleszniczky* Ede vezette. Az elnök meleg hangon üdvözölte a megjelenteket, s kérte őket, hogy a Polgári Olvasókör ügyét támogatásuk méltó érdeklődéssel. — *Teleszniczky* Ede felolvasta ezután az elnökség és választmány múlt évre vonatkozó gondosan összeállított jelentését, mely rámutatva arra, hogy a társadalmi korlátok kis városunkban még mindig erősen állanak, a polgárság érdekeinek megvédését munkáló olvasókör működéséről emlékezik meg.

A polgári összetartozandóság érdekeinek ápolása, az önművelődés előmozdítása, s a haladás voltak jelszavai eddig is e kulturintézménynek, mely igyekezett a tradíciókhoz hiven sikeresen működni a múlt évben is. Majd a választmányi ülésekről, ünnepélyekről, mulatságokról referál a jelentés, mely sajnálattal említi meg, hogy a múlt évben tulkiadás volt bizonyára a szomorú közviszonyok miatt. A múlt évben előfordult halálozásokról szóló megemlékezés után hálával szól a jelentés *Rónay* Gyuláról és *László* Jánosról, kik adományaikkal gyarapították a kör jövődelmét. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette. — A pénztár- és számadás vizsgálatról szóló bizottsági jelentés szintén tudomásul vétetett.

Bevétel volt 4351 K 64 fill.
Kiadás 4434 K 63 fill.
Tulkiadás 82 K 99 fill.
A Kör tiszta vagyona 45596 K 47 fill.

A közgyűlés *Rábely* Károly pénztárnoknak buzgó működéséért elismerést és köszönetet szavazott, s neki a felmentvényt megadta. Az 1914. évi költségelirányzatot bevételi és kiadási összességében 4600 koronával elfogadták. — Elnök bejelentette ezután, hogy *Teleszniczky* Ede jegyző — nagy elfoglaltságára való hivatkozással — lemondott tisztségéről. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul a lemondást, s a jegyzőnek működéséért köszönetet és elismerést szavazott, helyébe megválasztotta az elnökség által proponált *Varga Dorka* Lászlót. Ezután választmányi tagokká választottak: *Angyal* István, *Benyó* László, *Csapó* János ifj., *Csapó* Lajos, *Cseh* István, *Cseh* János, *Czinke* István, *Fábr*y Zoltán, *Gaskó* János, *Hajdu* Géza, *Horváth* Albert, *Horváth* György, *Istók* József, *Kármán* Aladár dr., *Kerekes* József, *Kovács* László dr., *Komlóssy* István, *Kovács* Gyula, *Kohuth* Lajos, *Konyha* Béla, *Komáromy* Géza, *Kohn* József, *Lengyel* Pál ifj., *Lévai* Izsó, *Ludvig* Antal, *Mispál* István, *Makovits* Lajos, *Pongó* Mihály, *Rábely* Miklós id. *Szabó* József K., *Simon* Mihály, *Soós* Gyula, *Teleszniczky* Ede, *Takács* László, *Tibély* László, *Tomay* Alajos, *Török* Pál, *Varga* Lajos, *Vályi* Ferencz, *Varga* Imre, *Varga* István id., *Vladár* József, *Vozáry* Samu és *Zsuffa* Kálmán.

Szemgyógyintézet van Miskolcson.

Léghajó városunk fölött. A múlt héten hétfőn délután egy léggömb jelent meg városunk látóhatárán s alacsonyan lebegve a város délkeleti széléhez közeledett. Ugyátszik, az össze-vissza fúvó szél nem egy irányba vitte a jókora gömböt, a melynek kosara is látható volt, sőt némelyek a bennülőket is látni vélték; előbb *Várgedén* is látták ugyanezt a léghajót, a mi látóhatárunkon mintegy 2 órától 4-ig mutatkozott, azután Szűtör irányában eltűnt; délután egy munkatársunk *Bánréve* táján látta. Hogy honnan jött és hova ment? arról ezideig nem lehetett semmit megtudni.

Tenyészbikavásár. A Gömör-Kishont-vármegyei Gazdasági Egyesület, karöltve a rimaszombati m. kir. gazdasági felügyelőséggel, f. évi március hó 8—9-én *Bánréven* tartotta XVIII. tenyészbikavásárját, a melyre számos tenyésztő mintegy 150 bikát jelentett be. A vásáron megjelent a gazdasági felügyelőség és gazdasági egyesület vezetősége, s a vásárolni szándékozónak utmutatással és tanácsal szolgált. Tenyészgazolványt nyert 98 drb. bika, a melyek közül 75 drb. adatott el. Az eladott bikák átlagára 600 korona. Ezen vásáron részt vettek a lipótvármegyei, zólyomi és esztergomi m. kir. gazdasági felügyelőségek felügyelői is, akik szintén több bikát vásároltak. A tenyész-

bikavásár jól sikerült, ami azt bizonyítja, hogy elérkezett az idő arra, hogy az egyesület évenként csak egy ilyen nagyobb szabású tenyészbikavásárt rendezzen. — Ugyanis az egyesület eddig minden év tavaszán két helyen rendezett tenyész-bikavásárt, mely vásárok, tekintve azt, hogy az egyes vásárra felhajtott állatok száma kicsi volt s a kis létszámnak is csak kevés százaléka adatott el, nem voltak sikerültnek mondhatók, éppen ezért a folyó évben a régi szokástól eltérőleg egy nagyobb szabású tenyészbikavásár rendeztetett *Bánréven* istállóban, mely a vármegye összes eladó és csakis megfelelő fejlettségű és külmeű, vagyis tenyésztésre alkalmas állatok állományát összpontosította, a hol — miután egy mindenünne könnyen megközelíthető helyen tartatott — a szomszédos és távolabb eső vármegyék gazdasági felügyelői, tekintve a kedvező vasuti összeköttetéseket, szívesen jelentek meg s ez által a vásár jó sikerét biztosították. Egy ilyen nagyszabású tenyészbikavásáron a hiányzó bikák beszerzése könnyebb, másrészt pedig a tömegesen felhajtott bikák közül a választás és összehasonlítás folytán a vevők a nekik legjobban megfelelőnek látszó vásárolhatják meg, végre pedig a vásáron megjelenő szakemberek felvilágosításai és magyarázatai folytán az apaállatokra vonatkozó legszükségesebb tudnivalókat a vevők is megismerhetik. Kíváncsok volna, hogy az egyesület által évenként egyszer rendezendő bikavásár minden évben ezentul lehetőleg egy és ugyanazon helyen tartassék meg, hogy az köztudatba teljesen átmenjen, így a jó eredmény előre biztosítva lenne; a mi által azok is, akik talán még nem látták elérkezettnek az időt arra nézve, hogy az egyesület egy ilyen nagyobb szabású tenyészbikavásár rendezésébe kezdhetne, feltevéseikben — mint a jelen esetben is — kellemesen csalódnak fognak.

Új vágóhidunk ügye. A földmívelésügyi miniszter mai napon Rimaszombat város új vágóhid építésére vonatkozó tervét tudomásul vette.

Kamarai ügyek. A miskolci kereskedelmi és iparkamara múlt havi jelentéséből megtudjuk, hogy az itteni törvényszéknél *Simon* László a cégtrözkönyvből töröltetett, s *Kóth* Ábrahám és *Tannenbaum* Bernát putnoki cégek üzletköre petroleum nagykereskedéssel bővített. Az ipartestületek előterjesztéseiből megemlítendő, hogy a *tornaljai ipartestület* a molnár ipart is a képesített iparágak közé kívánja sorolni, s Miskolcson egy általános kereskedelmi és ipari munkásközvetítő intézet létesítését ajánlja. A *tornaljai kereskedők köre* a munkásbiztosító törvény módosítását sürgeti és sürgeti a népoktatási törvény módosítását oly irányban, hogy a kereskedő és iparos tanoncok oktatása ingyenessé tétessék. Az ipartörvény revíziójának sürgetésére kéri is a kamarát; továbbá indokoltnak tartja az uzsora és kamattörvény sürgős módosítását; e mellett törvény által kívánná szabályoztatni az Osztrák-magyar bank kamatlába emelésének és leszállításának módosításait is. A helyi ügyek közül a megyei vámszedési szabályrendeletet tartja sérelmesnek, s annak megfelelő módosítását kéri. Miután továbbá *Tornalja* Rimaszombat után a legnagyobb kereskedelmi forgalmu hely, kéri a kamarát, hogy külön kamarai választó kerület létesíttessék ott. Végül intézkedést kér az iránt, hogy *Tornalja* telefon előfizetői díjtalanul telefonálhassanak Miskolcra, mert az ottani kereskedők eminens érdeke. A *putnoki ipartestület* legégetőbben szükségesnek tartja az iparosságra elviselhetetlenné vált munkásbiztosító törvény módosítását. — A *felsőbalogi* április 5—6. és november 15—16 ra eső országos vásárok április 6—7., illetve november 16—17-re, a *sajógömöri* május 3—4, július 5—6 és október 3—4 re eső vásárok május 4—5, július 6—7, október 1—2 re, a *klenóczi* július 26-ra eső vásároknak július 27-re, s a *rimakokovai* július 5-6-ra eső országos vásárnak július 6—7 re való áthelyezését engedélyezte a miniszter. — Az ipari szakoktatásra vonatkozólag 1914—15. tanévben következő ipari továbbképző tantolyamokat kéri a kamara a m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatóságától *Rimaszombat* részére: építőipari szakrajz, ipari szám- és mértan; *Rosnyó* részére: üzleti fogalmazás, ipari számvetés és mértan, ipari könyvvezetés; *Putnok* részére: szabó és asztalos; *Dobsina* részére: cipészipari tanfolyam.

Pályázat. A rimaszombati kir. törvényszék elnöke pályázatot hirdet a feledi kir. járásbírósnál rendszeresített irnoki állásra. Az igazságügyi kezelői és telekkönyvi vizsga letétele igazolandó.

Szini-előadás. A *Balogtamási* Olvasó kör tagjai f. hó 22-én az orgonaszentelés alkalmából az iskola helyiségében táncmulatsággal egybekötött szinielőadást rendeznek. Színre kerül a „Piros Bugyellár.”

Piaczi mizériák. (B—tt.) A piaczi élelmiszer árulás tarthatatlanságáról már több ízben emlékeztünk meg, de mert a hatóság részéről mindeddig semmi gondoskodás sem történt, kénytelenek vagyunk újra felvetni a tárgyat s napirenden tartjuk mindaddig, míg az ott hiányzó egészségügyi követelmények kielégítve nem lesznek. Elvégre a közönségnek nemcsak kötelességei, de jogai is vannak s ha a polgári kötelesség teljesítésére akár dobszó árán is rákényszerítenek bennünket, akkor nemcsak nekünk, de a hatóságnak is érdeke, hogy drága pénzünkön legalább egészséges ételeket élvezhessünk. A tejtermékek, melyek a piacon, sőt a tejesarnokban méreg drágán árúsíttatnak, élvezhetetlenek. A tej hamis, a tejfel tejjel elegyített kovász. Talán egy r. t. város hatósága, a tejtermékek minőségének megállapítására szükséges fokmérőt mégis csak beszerezhetne s a t. orvos közbejöttével a piacot naponként ellenőriztethetné. Hát még a hentesátrak! Azt a sertéshúst, szalonnát stb. 100 meg 100 piszkos kéz tapogatja végig. No aztán a kenyérárúsítás, az egyenesen példátlan. Ebben unikum Rimaszombat. Mert hogy esőben, porban, utcaseprés közben stb. a piacon nyitott deszkán felvágott kenyeret árulhassanak, az már az egészség rovására megy s hogy azokat a felvágott darab kenyeret mindenki összefogdossa, az undorító látvány. Kenyeret csak ajtó megett lehet árulni. Cselekedjünk már egyszer. A hivatal négy fala közt csak aktákat lehet elintézni, a rendészet hiányait ellenben közvetlenséggel az utcán mozogva kell konstatálni.

Garamszécsi vásár. A kereskedelmi m. kir. miniszter ur megengedte, hogy Garamszécs községben a f. évi április hó 9-re eső országos kirakó és állatvásár ez évben kivételesen április hó 15-én tartassék meg.

Nyugtázás. A gömörmegyei muzeum egyet által f. évi március hó 7-én rendezett hangverseny összes bevételei 753 kor., kiadásai 401 kor., tiszta jövedelme 352 koronát tett ki. A jövedelem szaporításához felülfizetésekkel, illetőleg jegymegváltással hozzájárultak: Angyal István 2, Bornemisza László 10, Braun Gyula 5, Dapsy József 5, Fischer Bertalan 2, Harmaczy Dezső 4, dr. ifj. Institórisz Endre 10, dr. Linberger Albert (Nagyrőce) 5, dr. Löcherer Tamás 10, Márkus Miklós 1, Márkus Samu 1, dr. Ragályi Balassa Ferenc (Abbázia) 20, Reisz József 2, Schweitzer Rezső 2, Simon Mihály 5, Singer Rezső 5, özv. Stech Kálmán 4, Terray Gyula (Apatin) 50, dr. Weinberger Rezső 10 korona. A gömörmegyei muzeum egyet kedves kötelességet teljesít, amikor mindazoknak, a kik anyagi hozzájárulásukkal, e nagytfontosságú kulturális cél elérését a muzeum-épület átépítését elősegítették, ez uton is leghálásabb köszönetét fejezi ki. A gömörm. muzeum igazgatósága.

Óriási reklám. Hol is lehetne másutt, mint Amerikában, a szenzációk hazájában, a hol az utak, folyamok melletti sziklákat is telefestik reklámhirdetéssel. Ott történt, hogy egy kereskedő így hirdette a gummisarkot: Folyó hó 10-én N. városban egy kömüves leesett a 3-ik emeleti állványról, de mivel gummisarok volt a cipőjén, a melyet a mi versenytársunknál vásárolt, tehát a gummisarok visszadobta őt és három nap, három éjjel ugrált ott föl-le olyan veszett tempóban, hogy végre is agyon kellett löni. Ezt nem nálunk vásárolta, mert a mi gummisarkunk rugalmas járást biztosít, de nem tesz egészen bolonddá. Kapható N. utca ...sz. alatt.

Apolló-színház. A múlt héten a mozgó fényképszínházban rendkívül érdekes műsort adtak. Kiváló darabok voltak: „Örvény szélén” dráma és „Piros papucs.” A komikus részek is nagyon jók voltak.

Beküldetett. „Tekintetes Szerkesztőség! Tisztelettel kérem, szíveskedjék a városi hatóságot figyelmét felhívni, hogy most tekintse meg az utcákat, a mikor a sár le van kaparva, valami gyönyörűt fog látni, — de siessen, mert egy-két esőzéssel a sár újból kitölti, s eltakarja a számlálhatatlan és ijesztő gödröket. — Maradtam tisztelettel egy előfizető.”

A Pósa-ház építetű bizottsága hálás köszönettel nyugtázza az alábbi szíves adományokat: P. Bodon Mihály gyűjtőivén Nemesradnót 25, Lengyel Gy. sajtószentkirályi körjegyző ivén 340, özv. Vattay Lászlóné ivén Rimaszécs 1650, Várhegyi Gyula körjegyző Meleghegy 4, Spielberger Ármán körjegyző ivén Balogrussó 880, S. Szabó József ivén Debreczen 10, Alsópokorágyi ref. iskola növendékei 3, Bornemisza Elemér ivén Bátka 20 korona, összesen 90 korona 70 fillér. (A 8-ik számban közölt 1054 kor. 60 fillérrel együtt **1145 kor. 30 fillér.**) Folyt. köv.

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerület munkásbiztosító pénztár f. hó 1-én id. Rábely Miklós elnöklésével tartotta rendes havi ülését, melyen Molnár Lajos ügyvezető-igazgató referádája mellett a szép számban megjelent igazgatósági tagok több betegsegélyezési és baleseti kártalanítási ügyet intéztek el. Az ülést még hétfőn este is folytatták s ekkor befejezést is nyert.

Ösztöndíjak iparosok részére. A miskolci kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a kereskedelemügyi miniszter fiatal önálló iparos vagy iparossegéd részére egy 600 koronás utazási ösztöndíjat rendszeresített, mely ösztöndíj elnyerésére a kamara ezennel pályázatot hirdet. A pályázati kérvények legkésőbb f. évi március hó 31-ig nyújtandók be a kamarához. Részletek ott megtudhatók. — Ugyancsak a kamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy Voigtlander Frigyes bécsi lakos, kereskedelmi tanácsos által alapított ösztöndíj 2200 (kettőezerkétszáz) koronát kitevő kamataira nyilvános pályázat hirdettetik. Pályázhatnak képesítéshez kötött ipart üző, szegénysorsu, érdemes, szakmájukban kiváló és józan életű, olyan kezdő fiatal, magyar honos iparosmesterek vagy idősebb segédek, kik továbbképzés vagy műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából van fenti összegre szükségük vagy forgótőke gyanánt, kik atyjuk iparát folytatják s attól az iparüzletet átvették vagy átvenni akarják, továbbá kik katonai szolgálatukat már teljesítették vagy az alól jogérvényesen felmentettek és kik, ha mesterek, legalább egy évet, ha segédek, legalább öt évet töltöttek ezen időbe be nem számítható és általában csakis a tényleges műhelyi gyakorlattal töltött évek vehetők számba. A pályázati kérvények kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz címezve legkésőbb f. évi március hó 30-ig nyújtandók be a miskolci kereskedelmi és iparkamarához, hol a közelebbi feltételek is megtudhatók.

Szerkesztői üzenet.

A. S. Gicze. A kellő kifejezést nem mindig találja el. Nem közölhető.

Nyílt-tér.

E rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

Ismerni vélt forrásból eredő azon híresztelések, mintha én a vízvezeték- és csatornázási munkálataimmal felhagytam volna s illetve ilyen munkákat többé nem vállalnék, annak kijelentésére kényszerítenek: miszerint a jelzett híresztelések a valóságnak nem felelnek meg; mert ezen munkálataimmal nemcsak hogy fel nem hagytam, hanem éppen ellenkezőleg, a t. közönség munkáim ismert kifogástalansága révén irántam megnyilvánuló bizalmának tulajdonítható nagymérvű megbízatásaim és munka-vállalataim folytán Rimaszombatan immár 25 év óta létező elsőrendű és kiváló szakmával végzett vízvezeték és fűdőberendezési munkákat végzek a t. közönség belém helyezett bizalmából. — Raktáramat kiterjedt üzletkörömnek megfelelőleg kibővíteni voltam kénytelen, minek

folytán széleskörű üzleti ismerettségem és összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a tervek elkészítése mellett, vízvezeték és csatornákészítési munkákat, a legjutányosabb árakban, a legjobb minőségben — jótállás mellett — tömegesebben is vállalhatok és a t. közönségnek kívánatra részletfizetési kedvezményt is nyújthatok.

Megtévesztések elkerülése végett mindezt a t. közönség b. tudomására hozva vagyok

teljes tisztelettel:

Zsuffa Kálmán,

vízvezeték- és csatornázási vállalkozó.

Pályázati hirdetmény.

1462—1914. sz. — Gömör- és Kishontvm. rimaszombati járáshoz tartozó **Nyustya község székhelyével** rendszeresített s 14 községből álló **körorvosi állás** lemondás folytán megüresedett, melyre ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen egészségügyi körhöz tartoznak: Nyustya mint székhely, továbbá Rimafürész, Hacsó, Liker, Rimabréz, Rimabánya, Rimaszaluzsány, Pribó, Kecze, Karaszko, Babarét, Kiéte, Baradna, Dombosmező községek.

A körorvos javadalmazása a következő:

Az 1908. évi XXXVIII. t. cz. 103. szakasza szerint 1600 korona törzsfizetés és öt évenként 4 ízben ismétlődő 200 kor. korpótlék, a várm. szabályrendeletben megállapított 600 kor. fuvarátalány és 450 kor. lakbér s végül a szabályrendeletileg megállapított látogatási és műtét díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-ában előírt képesítésüket és esetleg eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket, hozzá **f. évi május hó 1-ig** bezárólag adják be.

A körorvos választást f. évi május 12-én d. e. 10 órakor fogom Nyustya községházánál megtartani.

Nyustya, 1914. március 12.

Remenyik, tb. főszolgabíró.

Báró Luzénszky Henrik örökösei
osgyáni góztéglagyárában
legelsőrendű

fali-tégla

jutányos árban állandóan kapható.
Minták: a gömörmegyei gazd. egyesület áru-szövetkezetében, valamint Braun Zsigmond és Zeidner Bernát és Fia urak üzletében Rimaszombat megtekinthetők. 2—6

Egy 13—14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdásztanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiú — ki írni és olvasni tud — **könyvkötőtanulóul** felfogadtatik id. **Rábely Miklós Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

Kiadó lakás

Az **Erzsébet-téren a 16-ik** számú ház emeleti lakása, vízvezeték és villanyvilágítás bevezetve, **azonnal vagy május hó 1-ére** bérbe kiadó. — Értekezni lehet ugyanott földszint a tulajdonos: **KOHN ADOLF** fűszerkereskedőnél.

Eladó ház.

A vármegyeháza szomszédságában egy kényelmes

úri ház

szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosítás lapunk kiadóhivatalában nyerhető.

Eladó ház.

Szentpéteri-utca 11. számú magányos udvar két lakóházzal eladó. — Értekezni lehet ugyanott.

150 méterm. első minőségű széna eladó

Gerenday Károlynál
Kápolnai-pusztán, u. p. Felsőbátka.

Kiadó lakás, eladó ház.

A Rákóczi-utca 11. sz. alatti ház, mely egy bolthelyiség és három lakószobával bir, május 1-ére bérbe kiadó, esetleg szabad kézből örök áron is eladó. — Értekezni lehet ugyanott a tulajdonos özv. Sulik Andornéval. 1—2

Kiadó üzlethelyiség.

Deák Ferencz-utca 22. szám a. egy üzlethelyiség hozzátartozó lakással együtt kiadó. — Értekezni lehet: ZSUFFA KÁLMÁN tulajdonossal.

Két lakás kiadó.

A Losonczy-utca 13. szám alatt két lakás május 1-ére kiadó. — Az egyik lakás 3 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségekből, a másik 2 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségekből áll. Az egyik lakás azonnal is kiadó. — Értekezni lehet ugyanott: Tokár István tulajdonossal. 1—*

Hirdetéseket

e lap részére elfogad
a kiadóhivatal
Tompá-utca 10. és
Ifj. RÁBELY MIKLÓS
könyv- és papirkereskedő
Deák Ferencz-u. 20. sz.

Téglagyár.

Nyustya község (Gömörvármegye) közepén benzinmotor hajtással, gépre berendezve kedvező feltételek mellett bérbeadó, illetve eladó. A telep és berendezése, valamint a kész áru bármikor megtekinthető. Megkeresések a tulajdonos nyustyai róm. kath. plébánoshoz intézendők. 2—3

Pályázati hirdetmény.

1461—1914. sz. — Gömör- és Kishontvm. rimaszombati járásához tartozó, kilencz községből álló osgyáni egészségügyi körben, Osgyán székhellyel rendszeresített

körorvosi állásra

pályázatot hirdetek.

A pályázati határidő f. évi április hó 30-ika, mely időpontig a pályázati kérvények hivatalomhoz benyújtandók, a választást folyó évi május hó 10 én d. e. 10 órakor fogom Osgyán községben, a körjegyzői irodában megtartani.

A körorvosi javadalmazás az 1908. évi XXXVIII. t. cz. alapján évi 1600 kor. törzsfizetés, négy ötvenkinti 200 kor. korpótlék, a m. kir. belügyminiszter által 43947—1912. sz. rendelettel engedélyezett 1000 kor. helyi pótlék, 400 kor. lakbér, 500 kor. fuvarátalány s törvényhatóságilag jóváhagyott látogatási és műtét díjak.

A megválasztott körorvos köteles községeit havonként egyszer meglátogatni és a jóváhagyott törvényhatósági szabályrendelet értelmében rendelő napokat is tartani.

A megválasztott körorvos kézi gyógytár tartását a törvényhatóságnál kérelmezheti.

Megjegyzem még, hogy Osgyán községben vasuti állomás van, esetleg a vasuti orvosi állást is elnyerheti.

Nyustya, 1914. márczius hó 12.

1—3

Remenyik, tb. főszolgabíró.

Eladó péküzlet.

Rimaszombat város legrégibb és igen jó forgalmu péküzlete — a tulajdonosnak előrehaladott kora miatt — eladó, esetleg bérbe is vehető. — Értekezni lehet Molnár János tulajdonossal Tompa Mihály-utca 6. szám alatt. 3—3

Könyv bekötéseket

a legrövidebb idő alatt izlése-
:: sen, jutányos áron eszközöl ::

id. Rábely Miklós Fia könyvkötészete

RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

KASZINÓ-ÉPÜLET.

Kiadó lakás és bolt.

Az Andrassy-ut 1-ső számú házban egy szép három szobás lakás május 1-től bérbe vehető, egy bolthelyiség pedig azonnal. — Értekezni bármikor lehet ugyanott az emeleten lakó

Andrási László fényképésszel.

Hirdetmény.

130. sz. — Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a budapesti VII. ker. kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. V. 1696. számú végzése következtében dr. Mészöly Imre ügyvéd által képviselt Stogovszky és társa javára 1000 kor. s jár. erejéig 1913. évi február hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy írógép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak 1914. évi V. 106. számú végzése folytán 1000 korona — fill. tökekövetelés, ennek 1912. évi november hó 15-ik napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 117 kor. 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban, a városházánál leendő megtartására 1914. évi márczius hó 16-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX-ik törvény-cikk 107-ik és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszombat, 1914. évi márczius hó 3 án.

Gasko, kir. bir. végrehajtó.

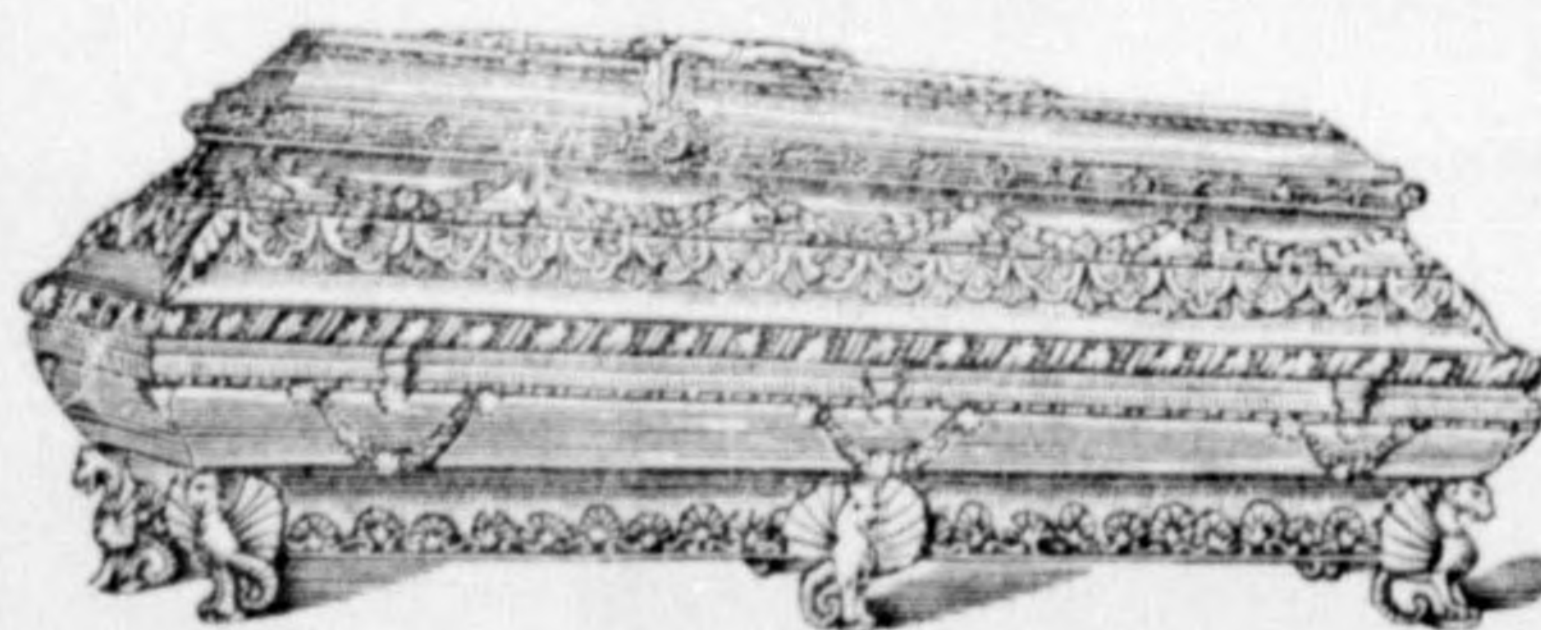
ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

6—*

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a néh. HOLLÓSY JÓZSEF-féle temetkezési vállalat a Deák Ferencz-u.

„ZSUFFA“-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindenféle érc- és fakoporsókból, valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekkel, minéltozva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen diszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönben a temetésekkel járó összes teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállaltatom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 24.